

יצחק חגג

מפיצי הדולרים המזוייפים ביש
 ראל צפויים מעתה חיים קשים. ה' ענף הפופולרי — הפצת שטרות מזוייפים של מטבע זר בשוק — ששיגשג מאז המהפך הכלכלי, עומד בפני משבר. חובי רת מפורטת, שעומדת לראות אור בימים אלה, תסייע לכל בור ההדיוט להבחין בנקל אם הכסף שהוא אווזו בידו אמיתי הוא או מזוייף.

החבורה, שנקראת בדיקת שטרי כסף מזוייפים, נכתבה בידי אחד מטובי המומ

קצין משוחרר הכין מדריך לזיהוי שטרי כסף מזוייפים

בעת ייצור שטרי הכסף מקשים על ה' זייפן. אמצעי הביטחון המוכרים הם: סימני מים, סיבים ציבעוניים עשויים מחוטי משי דקים, סיבים זוהרים, וחוטי מתכת העוברים לרוחב השטר, בחלקו הפנימי וניתנים לשליפה החוצה. גם אם יצליח הזייפן לייצר גלופות מדוייקות, עדיין יק' שה עליו להכין סימן מים או להכניס חוט כסף אל תוך השטר.

הגוונים שצובעים את השטר, אף הם קשים לחיקוי. שכן הם מורכבים על פי נוסחתיצבע סודיות, ששמורות בידי ה' מדינות. ככל שרוב מיספר הגוונים כך פוחתים סיכויי הזיוף של אותו שטר.

הזיוף המוצלח ביותר שנעשה בישראל בוצע באמצע שנות החמישים, סמוך ל' מיבצע קדש. הזייפנים, שהיו כניראה גר' מנים, זייפו בהצלחה שטרות של בנק לאומי. כשנתגלה הזיוף, הוצאו אותם שט' רות מהמחזור ובמקומם הודפסו שטרי כסף חדשים.

מרקט בארצות-הברית, יודע הקופאי ר' קצין-הביטחון כיצד לזהות דולרים מזוייפים. כ' אשר הלקוח משלם בשטר של 100 דולר או יותר, לא יקבל הקופאי את השטר עד שלא יבדוק אותו היטב. ב'שר אל, אפילו פקדי הבנק נכשלים לא פעם בקבלת שטרות מזוייפים.

הערכים המקובלים ביותר על זייפני ה' דולרים הם שטרות של 50 דולר ור' 100 דולר. לעומת הדולר, הקל לזיוף, מונה חגג את המטבעות הקשים לזיוף: המרק הגרמני, הגילדן ההולנדי, הפרנק הצרפתי והלירה הישראלית.

העיקרון פשוט: ככל שמספר הגוונים בשטר גדול יותר, כך קשה יותר מלאכת הזיוף. גם כמות אמצעי-הביטחון שמצור יים בשטר קובעת את מידת הקושי בזיוף.

הרצל

מזוייף

אין זיוף מושלם. כלל זה הוא המנחה את המומחה לגילוי השטרות המזוייפים. הקושי שבגילוי תלוי במידת המיק' צועיות של הזייפן.

הזיוף המוצלח ביותר הוא זה שנעשה במיסגרת ממלכתית, בידי מדינה. שלרש' תה אמצעים טכניים משוכללים ועושר רב. במלחמת-העולם השנייה בוצע זיוף מוצלח בידי הנאצי היינריך הימלר, ש' נעזר בצוות מומחים במפעל סאכשנהאוזן. הימלר הצליח לזייף את הלירה שטרלינג האנגלית על כל מרכיביה ואמצעי-הביטי חון שלה, באופן שלא ניתן היה למצוא כל הבדל בין המקור לזיוף. זיופים בקנה מידה ממלכתי נעשו בעת מלחמות, במט' רה לערער את כלכלת האוייב. הממשלה היפנית זייפה שטרות יפניים ורוסיים בז' מן המלחמה עם רוסיה (1901) ונפיליון זייף שטרות רוסיים בעת מלחמתו ברוסיה (1812).

אולם הזיוף הנפוץ ביותר הוא זה ש'

והחל מעבד את העובדות וההסברים ר' מקבצב להוברת אחת. מומחיותו של חגג נרכשה בעת שעבד שנים רבות כקצין במעבדות הזיהוי הפלילי (מ"פ) של המטה הארצי בירושלים. תפקידו היה לגלות מיסמכים מזוייפים. במיסגרת עבד' דתו נשלח חגג בשנת 1967 לכמה חודשי השתלמות במעבדות הזיהוי הפלילי של האינטרפול בפאריס.

"לבנקים בישראל יש בעייה", הוא מס' ביר, "מאז ביטול הגבלות המטבע, ישנה תנועה בלתי-פוסקת של קניה ומכירה של מטבע זר. חלק לא מבוטל מהשטרות שבשוק הוא מזוייף. הבנקים זקוקים היו לחומר הדרכה בהיר ופשוט, שילמד את פקדי הדלפק ואת קציני-הביטחון, כיצד לגלות במהירות, מבלי להיזדקק למומ' הים, שטרות מזוייפים."

במשך כמה חודשים צילם חגג עשרות שטרי-כסף מזוייפים והדפיס אותם בחוב' רת לצד הצלומי שטרות אמיתיים. בדרך זו הישווה כל פרט ופרט מאלה המרכי' בים את שטר הכסף, כשהוא מבלטי את ההבדל בין אותו פרט בשטר המזוייף לבין המקביל לו בשטר האמיתי.

"שמונים אחוז מהזיופים בעולם נעשים בדולר האמריקאי", מגלה חגג. "לכך סי' בות אחדות, העושות את מלאכת זייפני הדולר קלה יחסית וכדאית מאוד". הסיבה העיקרית נעוצה בעובדה, שכל ערכי הדולר — החל מהשטרות של דולר אחד, עבור דרך השטרות 2, 5, 10 ו-100 דולר וכלה בשטר של 10,000 דולר (יש

זהירות:

דולרים מזוייפים!

מקור זיוף אין זיוף מושלם. זהו הכלל. שאם לוקחים אותו בחשבון, הרי ניתן לגלות כל שטר כסף מזוייף. רוב הזיופים הם בדולרים אמריקאים. טעות

נפוצה של הזייפנים היא בהתאמת הספרות לאותיות שעל השטר. זייפן: בשטר המזוייף האות A אינה מתאימה למיספר 2. משמאל: בשטר האמיתי, האות B מתאימה למיספר 2.

כזה! — כולם מודפסים באותו הצבע ובאותו הגודל. ההבדלים בין השטרות, בערכים השונים של הדולר, הם בעיקר בדיוקן המתנוסס במרכזם.

חיים הישראליים בתחום זה, קצין-מישטרה לשעבר, יצחק חגג. חגג (39) היה עד לפני חודשים אחדים רב-פקד במישטרת מחוז תל-אביב, וב' תפקידו האחרון שימש ראש מדור תיש' אול ביחידה המרכזית ("המדור"). לאחר רונה פרש חגג, שהוא גם מישפטן במיק' צעו, משטרות המישטרה ועבר לעבוד במישרד עורכי-דין פרטי בפתח-תיקוה.

פרט נוסף המקל על עבודת זייפני הדולרים הוא היעדר סימנים בשטר. סימן המים הוא אותו דיוקן שמוטבע על פיסה לבנה בשטר, ואינו נראה לעין אלא רק כאשר מעמידים אותו מול האור. גם המיספר הדל של הגוונים שבהם מודפס הדולר מקל על מלאכת החיקוי ועל הכנת הגלופות המזוייפות.

האמריקאים עצמם מודעים לכך היטב, מסביר חגג. "אך הם אינם עושים את צורתו המסורתית של הדולר. עובדה מעניינת היא, שכל הדולרים המזוייפים אינם מופצים בארצות-הברית אלא במדי' נות אחרות, ולכן הכלכלה האמריקאית אינה נפגעת. באמריקה קשה יותר להפיץ דולר מזוייף. ישראלי לא יבחין, למשל, אם על שטר מסויים של דולר מופיע דיוקנו של נשיא אמריקאי אחר מאשר בשטר המקורי. אמריקאי יבחין בכך, וב' נוסף לכך, בכל הנות גדולה או סופר'

השתלמות

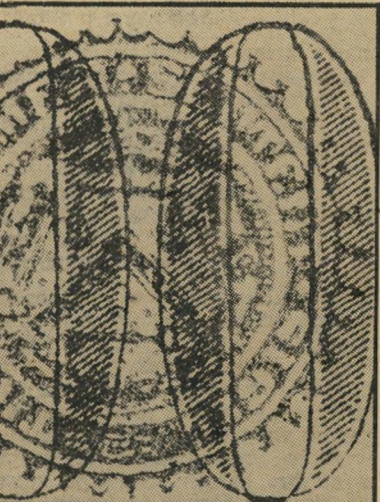
באינטרפול

כ שפרשתי מהמישטרה", מס' פר חגג, "פנו אלי מוסדות שונים, ביניהם בנקים ומוסדות פיננסיים אחרים, שחכרו אותי מתקופת עבודתי במישט' כממוחה לבדיקת שטרי כסף מזוייפים. וביקשו אותי להוציא לאור חומר כתוב בנושא. בשוק הישראלי אין שום פירוט עברי המדריך כיצד לבדוק כסף מזוייף". קצין המישטרה בדימוס, נלהב לרעיון,

ההבדל

באיכות הגלופה של ה' שטר המזוייף והאמיתי. למעלה: שטר אמיתי. למטה: שטר מזוייף. לעומת השיניים החדות והפרטים המודפסים בשטר האמיתי, יש טישטוש בשטר המזוייף.

לפני כשנה חשף צוות בילוש, בראשותו של רב-פקד חגג, בצריף בצפון תל-אביב, בית-דפוס לזיוף שטרות של 100 לירות ("הרצלים"). הזייפנים, תאומים בשם נד' לר, עשו מלאכה טובה (בעזרת צלם מעור' לה), אך לא הצליחו לזייף את סימן המים המוטבע בשטר המקורי.

גם הגלופות המשמשות להדפסת השטר הן יקרות. שטרי-כסף אינם מודפסים ב' שיטת הבלט או האופסט, כי אם בשיטה שלישית, יקרה יותר: שיטת הדפוס ה' עמוק (אינטגליו). בשיטה זו האותיות אינן בולטות מהגלופה אלא שקועות בתוכה. קו הדפוס המתקבל על פני השטר הוא מדוייק ביותר ואינו מטושטש. האותיות נראות בולטות מעל לשטר וניתן לחוש בהן בנקל בעת מישוש באצבע.

גם אמצעי הביטחון שנוקטות מדינות

"הדרך היעילה ביותר להילחם בתופ' עה המתפשטת של הפצת שטרי-כסף מזוייפים בישראל" אומר חגג, "היא להימנע ככל האפשר מרכישת דולרים אמריקאיים מאנשים פרטיים. ללמוד את סימני הזיוף העיקריים ולהיות חשדניים".